

Fotod: Lüganuse Vallavalitsus

Aidu veespordikeskuses peeti teenindushoone sarikapidu

Juba 2020. a valmima pidanud Aidu veespordikeskus hakkab lõpuks ilmet võtma. Septembri lõpus lõpetati kolmekordse finišitorni montaaži tööd ning hoone saavutas oma absoluutse kõrguse. 20. oktoobril kogunesid keskuse arengule kaasaaitajad Aidu ja paigaldasid teenindushoone nurgakivi ajakapsli ning tähistasid sarikapidu.

Hardi Murula

Juhatuselise liige
SA Aidu Veespordikeskus

Kuigi 2017. a eraldatud piirkondade konkurentsivõime ja Lüganuse valla toetusel ei ole I etapis võimalik välja arendada kõiki algselt planeeritud, on valmiv keskus siiski järgmisest hooajast

valmis igapäevaselt külastajaid võõrustama.

Aidu sõudekanali rajamise ja veespordikeskuse arendamise ideest kuni I etapi valmimiseni on läinud juba peaaegu 15 aastat. Väga pikk aeg, kuid arvestades projekti füüsilist mahtu (teisaldatud on üle 5 miljoni m³ pinnast) ja keerukust, ei ole tegemist lii-

ga pika ajaga. Kahjuks on Eestis muutumas reeglilik, et suurte asjade välja arendamine võtab algselt planeeritust pigem rohkem kui vähem aega.

Kõige olulisem on, et veespordikeskus aasta lõpuks siiski valmib ja külastajatele on võimalik pakkuda esmaseid teenuseid. Kuid selleks, et keskus tulevikus

tõelise veeamana toimiks ning pakuks külastajatele erinevaid teenuseid, mis võimaldab Aidus pikemalt aega veeta ja soovi tagasi tulla, on meil veel pikk teekond minna. Veespordikeskus loodab väga teha erinevate teenuste välja arendamisel ja pakkumisel koostööd kohalike ettevõtjatega, nende võimaluste arutamiseks korral-

dame novembris kokkusaamise, kuhu kõik huvilised on oodatud.

Detsembri lõpus toimuva keskuse hoone avamisele on oodatud uudistama kõik huvilised. Kuigi veespordikeskuse põhiteenuseid pakutakse siiski suvel, siis soovime tulevikus olla avatud siiski aastaringelt.

Aidu veespordikeskus tänab

kõiki toetajaid ja keskuse arengusse kaasa elajaid toetuse ja ka pika kannatlikkuse eest, ilma Teieta ei oleks me tänasesse päeva jõudnud.

Loodame, et meie tulevikuplaanid realiseeruvad ning aastate pärast saame rääkida Aidu vee- maast kui järjekordsest eduloost Lüganuse vallas.

Lüganuse Vallavolikogu esimees Dmitri Dmitrijev võtab vallakodanikke vastu reedel, 17. novembril kella 12.00-15.00 Lüganuse vallamaja saalis (Keskpuiestee 20, Kiviõli).

TEADE

Palume vallakodanike, kellel on lähenemas 70. a juubel, teatada Lüganuse Vallavalitsuse sotsiaaltöötajale oma konto number juubelitootuse saamiseks.

Eda Tärno, telefon: 502 1246, e-post: eda.tarno@lyganuse.ee
Anne Kalamäe, telefon: 5566 0630, e-post: anne.kalamae@lyganuse.ee

Lüganuse valla üldplaneeringu täiendava avaliku väljapaneku ja arutelu tulemused

Lüganuse Vallavalitsus korraldas üldplaneeringu täiendava avaliku väljapaneku 24.07.-25.08.2023 ja avaliku väljapaneku tulemusi tutvustava arutelu 27.09.2023 Kiviõli kunstide koolis. Täiendav avalikustamine korraldati eesmärgiga tutvustada planeerimisseaduse § 87 kohase avaliku väljapaneku (23.01–26.02.2023) tulemuste alusel üldplaneeringusse seisuga juuni 2023 viidud täiendusi. Täiendused olid eelkõige seotud tuuleparkide (ORME alade ja tingimuste) kavandamisega, lisaks mõned maakasutust ja taristu planeerimist puudutavad.

Täiendava avaliku väljapaneku jooksul laekus ettepanekuid 26-lt osapoolelt. Taaskord oli valdav osa ettepanekuid seotud tuuleparkide planeerimisega, lisaks käsitleti maakasutuse juhtotstarvete määramisega, päikeseparkide kavandamisega, erametsaomanikele kaasnevate kitsendustega ja Varja tuulepargi asukohavaliku üldplaneeringu teemaplaneeringu kehtivusajaga seotuid küsimusi. Kohalik omavalitsus vastas kõigile ettepanekute esitajatele põhjendatud seisukohaga enne avaliku arutelu toimumist. Tuuleparkide kavandamisega ja teemaplaneeringu kehtivusajaga seotud küsimused ja ettepanekud olid fookuses ka 27.09.2023 toimunud arutelul. Arutelul käsitleti ka neid ettepanekuid, mis laekusid vastuseks kohaliku omavalitsuse 12.09.2023 kirjaga edastatud seisukohtadele ning kuulati ära arutelul osalenute täiendavad selgitused.

Võttes aluseks avaliku väljapaneku käigus esitatud põhjendatud ettepanekud ja täiendavad selgitused, täiendavad laekunud seisukohad Keskonnaametilt (16.09.2023), Enery Estonia OÜ-lt (22.09.2023), Vestman Solar OÜ, Põlluvara AS ja Metsamaahalduse AS-lt (ühispöördumine 22.09.2023), Eesti Ornitoloogiaühingult (26.09.2023), Maa-ametilt (26.09.2023) ja Utilitas Wind OÜ-lt (09.10.2023), täpsustatakse planeeringulahendust järgmiselt:

Muraka linnuala ja sealse metsiseasurkonna soodsa seisundi säilitamiseks, metsise funktsionaalse elupaiga siduse säilitamine ka väljapool linnuala jäetakse planeeringulahendusest välja tuuleala nr 1.

Arvestades tuuleenergia arendamise vajadust jäävad planeeringulahendusse alles tuulealad nr 4, 6, 7, 16, 18 ja 62. Kõigil üldplaneeringus kujutatud arendusaladel viiakse arenduse detailses faasis vajadusel läbi detailsed elustiku uuringud (vajadus selgub eelhindamise käigus), mis võivad tuua välja täiendavat informatsiooni looduskeskkonna kohta ning mõjutada lõpliku lahenduse kujunemist.

Tuuleparkide kui ORME alade määratlemisel on üheks tuulikute rajamist välistavaks kriteeriumiks olnud veekogude ehituskeeluvöönd. Veekogu ehituskeeluvööndi väljaarvamise tõttu on mitmed ORME alad n-ö tükeldatud väiksemateks aladeks (nt alad 16 ja 18). Planeeringulahendust täpsustatakse, ehituskeeluvööndit ei käsitleta üldplaneeringu tasandil välistava kriteeriumina. Selle tulemusena tekkivad kompaktsamad alad, kuid detailplaneeringu koostamisel tuleb arvestada looduskaitseseaduse kohase ehituskeeluvööndi ja selle erisustega (nt võimaldab looduskaitseseadus tuuliku laba ulatumist maaparandussüsteemi eesvoolu ehituskeeluvööndisse, mis ei kattu loodusliku veekoguga).

Tulenevalt Maa-ameti ettepanekutest täiendatakse planeeringulahendust, et detailplaneeringu algatamiseks on vajalik kaevandamisloa omaniku ja kaevandamisloa taotleja nõusolek kaevandamisloa ja/või -taotluse järgsel määraldisel. Ehitisele või ehitamiseks määratav tähtsuse seatakse detailplaneeringu kooskõlastamisel.

Planeeringulahenduses täiendatakse taastuvenergeetika (TE) juhtotstarbega maa-alade kaardikihti, juba rajatud päikeseparkide paiknemist ning elu- ja ettevõtluskeskkonna iseloomu arvestades.

Lisaks eeltoodule viiakse planeeringulahendusse avaliku väljapaneku käigus esitatud ettepanekud, millele vallavalitsus on oma 12.09.2023 kirjaga andnud jaatava seisukoha.

Pärast täiendamist esitatakse üldplaneering Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile heakskiidu menetlemiseks. Koos üldplaneeringuga esitatakse avalikult väljapanekul kirjalikud arvamused, mida planeeringu koostamisel ei arvestatud, ja üldplaneeringu koostamise korraldaja põhjendatud seisukoht arvamuste arvestamata jätmise kohta. Üldplaneeringu heakskiidu andmisel heakskiidu andja kuulab ära avalikult väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikud, kelle arvamusi üldplaneeringu koostamisel ei arvestatud, ja üldplaneeringu koostamise korraldaja.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile esitatav üldplaneering lisatakse valla veebilehele, et see oleks kõigile huvitatud isikutele kättesaadav. Hetkel toimub planeeringumaterjalide täiendamine. Täiendatud üldplaneering on valla veebilehel kättesaadav eeldatavalt novembri teisel poolel.

Lüganuse Vallavalitsus

Ideekorje 2024. aasta kaasavaks eelarveks

Lüganuse valla kaasava eelarve koostamisega antakse kohalikule kogukonnale võimalus valla eelarves selleks määratud summa osas kaasa rääkida, tehes ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaledes hääletamisel parimate ettepanekute väljaselgitamiseks.

Ideid ja ettepanekuid saab esitada kuni 31. detsembrini 2023. Kaasava eelarve summaks Lüganuse valla 2024. a eelarves on planeeritud 20 000 eurot.

Kaasava eelarve objekt peab pakkuma avalikku hüve ja olema avalikus kasutuses ning objektist ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele. Menetluse käigus võib ettepaneku esitada iga vallaelanik ja kõik valla arengust huvitatud füüsilised ja juriidilised isikud.

Ettepaneku eeldatava maksumuse minimaalne suurus on 3000 eurot ja maksimaalne suurus 20 000 eurot. Ideed saab esitada täidetud vormil, mis on leitav valla veebilehel <https://www.lyganuse.ee/kaasav-eelarve>. Vorm saata e-posti aadressile valitsus@lyganuse.ee.

Esitatud ideid hindab komisjon, kuhu kuuluvad vallavalitsuse liikmed, vallavolikogu esimees ja aseesimees. Komisjon hindab esitatud ideede teostatavust ja vasta-

vust kaasava eelarve tingimustele.

Vallavalitsus korraldab, kuulutab välja ja viib läbi elektroonilise rahvahääletuse keskkonnas VOLIS. Rahvahääletuse aeg on 21 kalendripäeva. Rahvahääletuses saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel hääletuse hetkel Lüganuse vald.

IDEEDE ELLUVIIMINE

Realiseerimisele kuulub esimeses järjekorras rahvahääletuse

tulemusena enim hääli saanud ettepanek, mis realiseeritakse eelarveaasta jooksul. Juhul kui paremusjärjestuses enim hääli saanud ettepanekut ei ole võimalik realiseerida vallavalitsusest sõltumatutel põhjustel eelarveaasta jooksul, on vallavalitsusel õigus realiseerida ettepanek järgneva eelarveaasta jooksul.

Lüganuse Vallavalitsus

Tuumaenergeetika ümarlaud

Käesoleva aasta augustis pöördus Lüganuse Vallavolikogu poole väikese moodulreaktoriga tuumajaama arendajana tegutsev Fermi Energia AS. Pöördumises märkis ettevõtte, et on teinud eeltööd tuumajaamade potentsiaalsete asukohtade leidmiseks. Lähtudes eeluuringute tulemustest on Fermi Energia hinnangul väikese moodulreaktoriga jaamale elektritootmiseks sobivaimaks asukohaks muuhulgas ka Ida-Virumaal Lüganuse vallas Aidu-Liiva küla piirkond, millest tulenevalt sooviks ettevõtte pakkuda kõnealust piirkonda planeeringusse ühe kandi-

daatalana. Teadaolevalt kavandab Fermi Energia 2023. a lõpul esitada Vabariigi Valitsusele riikliku eriplaneeringu algatamise taotluse, et algatada planeerimismenetlus väikereaktori asukoha valimiseks.

Eeltoodud arvestades on Fermi Energia palunud Lüganuse valla seisukohta küsimuses - kas vald on valmis Aidu-Liiva küla piirkonnaga osalema riigi eriplaneeringus vähemalt kahe, kuid maksimaalselt nelja väikereaktoriga elektrijaamale parima võimaliku asukoha tuvastamiseks juhul kui valitsus ja Riigikogu langetavad otsuse Eestis tuumaenergia võimaldamiseks.

Lüganuse Vallavalitsus korraldas 10. oktoobril Kiviõli seikluskeskuses tuumaenergeetika alase ümarlaua, et kuulata asjalikke ettekandeid, saada tekkinud küsimustele vastused ning omandada igakülgselt teavet omapoolse seisukoha kujundamiseks seoses võimaliku tulevase tuumajaama rajamisega Lüganuse valda.

Osalema oli palutud ja sõnavõttudega esinesid Reelika Runnel (Kliimaministeeriumi tuumaenergia töörühma koordinaator), Alan Rood (Rahandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonna nõunik), Madis Vasser (Eesti

Roheline Liikumine, väiketuumaajamade vanemeksperit), Mario Kadastik (Riigikogu tuumaenergeetika toetusrühma esindaja) ning Fermi Energia esindaja.

Peale ettekandeid toimus vabas vormis arutelu.

Ümarlaud oli väga hea näide sellest, et avatud ja erinevaid osapooli kaasav debatt on äärmiselt vajalik ja annab võimaluse näha suuremat pilti just piirkonna arengut silmas pidades. Ümarlaual mingeid kindlaid otsuseid vastu ei võetud.

LVL

Virumaa energeetiline tulevik

Seminar „Virumaa energeetiline tulevik“ Fermi Energia korraldab 10. novembril Kiviõli seikluskeskuses Virumaa tulevikku vaatava energeetikateemalise seminari, millega püüame luua ühise visiooni Eesti energeetilise südame elust 10-15 aasta pärast, kui regioonis asendub põlevkivienergeetika tuumaenergeetikaga.

Seminaril keskendume selle visiooni olulisematele tahkudele läbi praktiliste näidete ja naaberriikide kogemuse ning arutleme ühes kohalike eestvedajate ja valdkonna spetsialistidega selle üle, milline võiks olla Virumaa energeetiline tulevik tuumajaamaga.

Ootame huvilisi osalema ja kaasa rääkima!

REGISTREERU <https://fienta.com/et/seminar-virumaa-energeetiline-tulevik>

PÄEVAKAVA:

- 9.30 saabumine, kohv
- 10.00–10.10 kliimaminister Kristen Michali avasõnad
- 10.10–10.55 Kanada esimese väikereaktori rajamine (Darlington BWRX-300 deployment update) – Fredrik Vitabäck, GE Hitachi Nuclear Energy
- 11.00–11.35 väikereaktori turvalisus ja julgeolek – Torsten Engström, Vattenfall AB
- 11.40–12.15 Eesti kliimaeesmärgid ja energiajulgeolek – Laura Remmelgas, Kliimaministeeriumi kliimaosakonna juhataja
- 12.15–13.00 lõuna

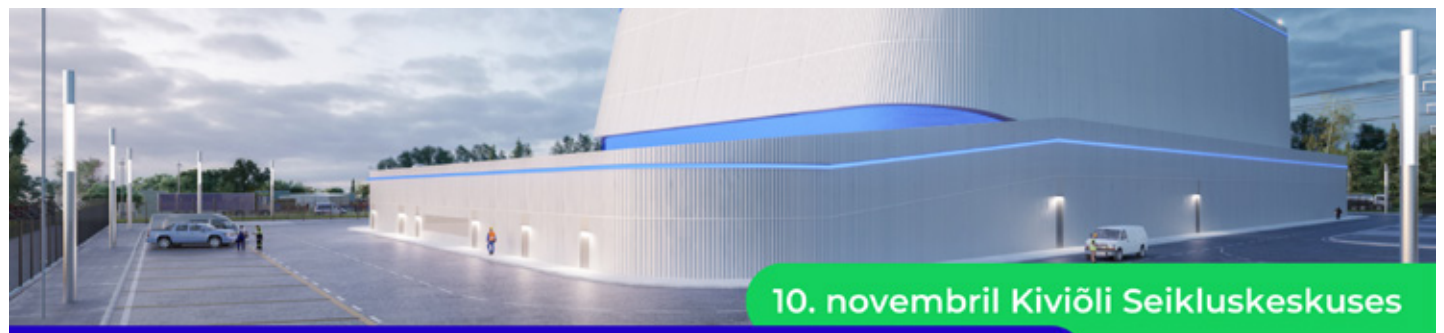
- 13.00–13.20 ülevaade tuumaenergia töörühma tööst – Antti Tooming, Vabariigi Valitsuse tuumaenergia töörühma juht, Kliimaministeeriumi elurikkuse ja keskkonnakaitse asekancler
- 13.20–13.40 „Milliseid spetsialiste me tulevikus vajame?“, Külli All, Haridus- ja Teadusministeeriumi oskuste ja kutsepoliitika valdkonna juht
- 13.40–14.10 „Tuumajäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemisest Rootsist“, Hans Forsström, SKB
- 14.10–14.20 kohvipaus
- 14.20–14.40 „Mineviku ja tuleviku energeetika jalajälg veekeskkonnale“, Laila Meister, Lüganuse vallavolikogu liige/Karl Kupits, Maves OÜ
- 14.40–15.00 „Tuumajaama mõju

piirkonnale“, Henri Ormus, Fermi Energia

- 15.00–15.45 vestlusring „Virumaa tulevik tuumaenergiaga“. Diskussioonis osalevad: Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu arendusspetsialist Hardi Murula, Ida-Viru Investeeringute Agentuuri juht Teet Kuusmik, Viru-Nigula vallavolikogu esimees Ainar Sepnik, Lüganuse vallavolikogu esimees Dmitri Dmitrijev, Fermi Energia tehnoloogiajuht Marti Jeltsov.
- 15.45 lõpusõnad, kodutee

Päevakavas võib veel ette tulla täpsustusi ja muudatusi. Seminari töökeel on eesti keel, väliskülaliste ettekanded on inglise keelses.

Lisainfo: liis.krighul@fermi.ee
+372 5625 7897

Seminar: Virumaa energeetiline tulevik

Milline võiks olla Virumaa kui Eesti energeetilise südame elu 10-15 aasta pärast, kui regioonis asendub põlevkivienergeetika tuumaenergeetikaga?

UUED KONTAKTID

Lüganuse valla majanduskeskuse juhataja Guido Tellis
tel 5886 1985
e-post: guido.tellis@lyganuse.ee

Maaspetsialist Gerly Pällo
tel 332 1341
e-post: gerly.pallo@lyganuse.ee

Lastekaitse spetsialist Karmen Loite
tel 332 1333, 5197 2788
e-post: karmen.loite@lyganuse.ee

Teedespetsialist Tõnis Rääk
tel 510 3871
e-post: tonis.raak@lyganuse.ee

Ehitusnõunik Marul Paist
Tel 332 5842, 5388 2608
e-post: marul.paist@lyganuse.ee

Keskonnatõunik Olga Valijeva
tel 527 2990
e-post: olga.valijeva@lyganuse.ee

Planeerimisspetsialist Liisa Maria Mihhailov
tel 5883 4908
e-post: liisamaria.mihhailov@lyganuse.ee

Tähistasime eakate päeva

28. septembril tähistasime eakate päeva Sonda kogukonnamaja uues avaras saalis. Osalejaid oli sellel aastal veelgi rohkem kui eelmisel aastal – koguni 150 inimest.

Viivian Päll

avalike suhete spetsialist

Kohtale tulnud tervitas sõnavõtuga vallavanem Marja-Liisa Veiser. „Mis on inimese jaoks tähtis – peale perekonda, tervise, igapäevase toimetuleku? Ikka märkamine ja hoolimine. Me kõik tahame tunda ja mitte ainult tunda vaid päriselt ka – olla vajalikud, oodatud ja hoitud. Eelmisel aastal tähistasime Lüganuse vallas eakate päeva esimest korda. Tookord lubasin, et olgu see elutempo, milline ta iganes parasjagu on – sellest päevast võiks saada iga-aastane traditsioon. Ning seda teed olemegi läinud. Loodan, et tänane päev saab olema teile veidi erilisem ja rõõmurohkem,“ ütles vallavanem oma kõnes.

Vallavanem märkis ka, et eelmise aasta eakate päeva üritusel Maidlas oli juttu vajadusest luua eakate nõukogu, mille raames arutada olulisi teemasid aga ka lahendada eakate võimalikke murekohti. „Küsisime teie arvamust ja saime nõukogu moodustamise mõtte heakskiidu. Nõukogu saigi loodud ja toimib täna suurepäraselt! Ühelt poolt on see kindlasti hea võimalus informatsiooni saamiseks, teisalt aitab tõsta teadlikkust eakate heaolu puudutavates küsimustes. On väga oluline, et inimesed saaksid rohkem erinevatel teemadel kaasa rääkida ja ennast kuuldavaks teha,“ sõnas Veiser.

Teame, et tihti soovivad eakad inimesed oma kogemusi ka pärast pensioniikka jõudmist rakendada ja ühiskondlikku ellu panustada. „Tahaksin siinkohal eriliselt täna-

Fotod: Viivian Päll

da ja tunnustada neid, kes peale pensionile jäämist jõuavad veel jätkuvalt teha palgatööd või vabatahtliku tööd, või osalevad oma lastelaste kasvatamisel – kes mistahes viisil panustavad ja meie elu paremaks muutmisele kaasa aitavad,“ sõnas vallavanem ning andis üle tänukirjad südamega tehtud töö ning panuse eest kogukonnaelu edendamisel. Tänukirja said Ann Leon, Ulvi Uustal, Tiit Kalevik, Riina Mänd ja Vaike Liiva.

Marja-Liisa Veiser: „Armsad pidulised! Soovin, et teaksite – olete meil noorematele eeskujuks. Aitäh selle panuse eest, mis te olete ühiskonda ja meie koduvalda andnud! Aitäh, et jaksate selle kõige kõr-

val veel rõõmustada ja naeratada! Loodan, et tänane päev toob teile vaid meelde jäävaid ja südantsoojendavaid hetki, et see annab teile jõudu ning tunnete – teid väärtustatakse. Jõudu, jaksu ja tugevat tervist, sest kui on tervist, siis saab muuga ka toime.“

Sonda kogukonnamajas olid kohalolijaid tervitamas ka Eesti Pensionäride Ühenduste Liidu juht Andres Ergma ja Ida-Virumaa Pensionäride Ühendusest Kaarel Pürg. Muusikalisi vahelasiid pakkusid nii meie oma kultuurivaldkonna inimesed kui ka Martin Müller ja Asso Int.

10. oktoobril toimus Jõhvi kontserdimajas ka maakondlik

eakate päeva tähistamine, mida veab Ida-Virumaa Pensionäride Ühendus eesotsas Kaarel Pürgiga. See on traditsiooniline üritus, kus pidulisi tulevad tervitama maakonna omavalitsusjuhid ning kus igast piirkonna omavalitsusest tunnustatakse kuni kolme tublit eakat. Lüganuse vallast said maakondliku tunnustuse Ene Sild, Luule Nurk ja Vaike Sakkur.

On oluline pidada mees, austada eakaid inimesi, väärtustada nende pikkade eluaastate jookkul kogutud teadmisi ja kogemusi. Oleme tänulikud ning soovime jõudu, jaksu ja tugevat tervist!

Sotsiaalteenistus on alati valmis abistama

Max Kaur
abivallavanem

Hea on tõdeda, et sotsiaalne turvalisus on üha prioriteetsem.

Olen kindel, et 2023-2024 aastatel saame Euroopa struktuurifondidest toetust Kiviõli tervisekeskuse hooldekeskuse põhjalikuks renoveerimiseks, et tagada kvaliteetsem teenus.

Koostöös päästeametiga saime käesoleval aastal tervisekeskusele soetada elektrigeneraatori, et võimalike elektrikatkestuse korral tagada toimepidevus. Käesolev sügistorm näitas, kui tähtis see on.

Lüganuse valla sotsiaalteenistuses töötab tugev naiskond, spetsialistid, kes teevad oma tööd professionaalselt ja südamega. Hooldekandeteenuseid on saanud sel aastal kõik abivajajad vastavalt valla võimalustele.

Palju tööd on olnud Ukrainast meie valda tulnud sõjapõgenike nõustamise, juhendamise ja abistamisega, et nad siin oma elu saaks sisse seada ja kohaneda – leiaks endale töö, lastele kooli või lasteaiakoha. Õnneks on Lüganuse valda tulnud tublid, haritud ja töökad inimesed, kes vaatamata lühikesele ajale on meie juures kohanenud. Paljud on endale sobiva töö, lastele kooli ja väikestele lasteaiakoha leidnud.

Eakaid puudutavad küsimused on alati prioriteetsed ning kõik valla päevakeskused töötavad aktiivselt. Maidla ja Sonda päevakeskused kolisid eelmisel aastal uutesse ruumidesse, kus eakad saavad kohtuda igapäevaselt ka noortega. Tegusad on ka Kiviõli, Lüganuse ja Purtse päevakeskused. Püsi päevakeskuses toimetab ka supikööök. Ka kõik vallavalitsuse avahooldustöötajad, kes osutavad igapäevaselt koduteenust ligi sajale valla eakale, väärivad kiidusõnu.

Siin oleks õige tuletada meelde, et riigi- ja vallapoolseid sotsiaaltoetusi, mida saab valla sotsiaalteenistuse vahendusel, on kokku 15.

Lisainfo: <https://www.lyganuse.ee/sotsiaaltoetused>.

Omalt poolt soovin kõikidele kuldset sügist ning julgust ulatada oma abikäsi, kui näete, et keegi on hädas. Osakem märgata!

Häirenuputeenus

Medi häirenuputeenusega saab inimene oma kodus olles kukkumise, terviserikke, õnnetuse või muu hädahoju korral spetsiaalse hooldekandetelefoni vahendusel alati ühendust Medi abikeskusega.

Medi operaator reageerib vastavalt tekkinud olukorrale ja saadab hädasolijale appi tema enda usaldatava tugiisiku – sugulase, sõbra-tuttava, naabri, hooldekandetöötaja vm.

Häirenuputeenus võimaldab elada kauem, turvalisemalt ja õnnelikult oma armsaks saanud kodus. Samuti on häirenuputeenusest kindlam tunne hoolaluse kõigil lähedastel – abi on alati ühe nupuvajutuse kaugusel!

Häirenuputeenuse põhimõte on lihtne ja elusid päästev:

kui juhtub õnnetus või veab tervis alt – midagi sellist, mille puhul ise telefonini ei jõua – tuleb vajutada häirenuppu, mis on kodus alati randmel või tuvastab kukkumisanur pöörutuse;

kodus oleva spetsiaalse käed-vabad telefoniseadme abil saab telefonihenduse Medi abikeskuse operaatoriga;

operaator annab info edasi inimese enda valitud lähedasele, kes saab appi tulla. Vajadusel kutsutakse välja kiirabi, päästeamet või politsei.

Tõhus abimees häirenuputeenus aitab vältida asjatut piinlemist või isegi kõige hullemat. Keegi ei peaks jõetuna ootama kuni hättasattunud vaatama tullakse, juhtunud õnnetusest saab koheselt märku anda ja abi kiiresti kohale kutsuda. Selle tulemusena on tagajärjed kerged ja inimesed õnnelikumad.

Häirenuputeenus on kõikjal maailmas miljonid inimesi aidanud juba üle 35 aasta. Eestis tegi abi igas kodus üle riigi kättesaadavaks esmakordselt Medi.

Häirenuputeenuse vajaduse ilmnemisel palume pöörduda inimestel Lüganuse Vallavalitsuse sotsiaaltöötaja poole. Kontaktid on leitavad: <https://www.lyganuse.ee/ametnikud>.

TEADE

Lüganuse valla omandis olevatele eluruumidele kehtestati üürihinnad

Lüganuse Vallavalitsus kehtestas 25.09.2023 määrusega nr 3 Lüganuse valla omandis olevate eluruumide üürihinnad piirkondade kaupa alljärgnevalt:

1) piirkond 1 – 0,70 eurot eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta ühes kalendrikuus Kiviõli linnas Viru tänavast põhja pool

asuvad korterelamud (v.a Aasa tn 16) ja korterelamud Keskpuiestee 42, Keskpuiestee 44 ja Keskpuiestee 46;

2) piirkond 2 – 0,50 eurot eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta ühes kalendrikuus Kiviõli linnas Viru tänavast lõuna pool asuvad korterelamud, välja arva-

tud korterelamud Keskpuiestee 42, Keskpuiestee 44 ja Keskpuiestee 46;

3) piirkond 3 – 0,40 eurot eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta ühes kalendrikuus punktides 1 ja 2 nimetatamata ülejäänud Lüganuse valla haldusterritooriumil asuvad korterelamud;

4) Kiviõli linna Aasa tn 16 korterelamu eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri hind on 0,35 eurot ühes kalendrikuus.

Agnes Heinmaa
kinnisvaraspetsialist

Tunnustati kaunite kodude loojaid

Urve ja Juhan Eskori kodu. Foto: Viivian Päll

President Alar Karis andis augusti lõpus Rakvere ametikoolis üle Eesti kaunimate kodude tunnustused. Oleme rõõmsad, et üks Ida-Virumaale tulnud tunnustus jõudis ka meie valda ja Eesti kauni kodu 2023. aasta laureaadiks oli Urve ja Juhan Eskori Koolmeistri talu Mustmäta külas.

Viivian Päll

avalike suhete spetsialist

Koolmeistri talu pälvis juba 2020. aastal Lügänuuse valla kauni kodu tiitli. 20. sajandi algul valminud elumaja ja kõrvalhoonete keskele jääb traditsiooniline taluõu, kus püüavad pilku kaunid korda tehtud palk- ja paekivicheitised. Neist ühte on peremees sisustanud isegi väikese talumuuseumi.

Taluhoovist edasi suurte puude varjus laiub pilkupüüdev ja liigirikas aed täis põnevaid taimekooslusi: kiviktaimla, roosid, elulõngad, on palju imelisi õitsvaid pöösaid ja puid. On ka mandlipuud, mida mitte igatks ei riski oma koduaeda istutada, sest mandlipuu vajab hooldust ja armastust, et meie kliimas talv üle elada. Hoole ning armastusega on Urve ja Juhan seda imelist aeda kujundatud juba üle kümne aasta.

Kauni kodu konkursi maakondlik tunnustusüritus toimus pühapäeval, 24. septembril Lügänuuse vallas presidendi auhinna pälvinud Urve ja Juhan koduõuel.

Avarale taluõuele oli kaetud tordilaud ja rahvamuusik Sten Haamer tõmbas lõõtsa käima. Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu esimees Eve East tänas kõiki kauni kodu omanikke elutöö eest. „Selline looming ei sünni ühe päeva ega aastaga. See on aastatepikkune loometöö. Kui oled juba alustanud, siis ei ole enam küsimust, kas ma tahan või ei taha. Siis juba teisiti ei saa,“ ütles ta.

Urve ja Juhan Eskor arvasid, et elutöö ei ole veel kaugeltki tehtud – uusi mõtteid tekib kogu aeg. Kõik huvilised said koos pererahvaga teha tiiru liigirikas aias, mis pakub põnevaid avastusi kõigile taimesõpradele.

Lügänuuse vallast tunnustati veel regionaalministri tänukirjaga Valentina ja Sergei Mospani kodu Kiviõlis.

Tiitli saajad valis välja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu heakorrakomisjon, kes tutvus enne jaanipäeva kodudega, mille olid kauni kodu konkursile esitanud omavalitsused.

Presidendi auhinna saajad Urve ja Juhan Eskor. Foto: Viivian Päll

Pildil kohalolnud tunnustuse saajad, IVOL-i esindajad ja õnnitlejad. Foto: Matti Kämärä

Rahvamuusik Sten Aamer. Foto: Matti Kämärä

Mõnus puhkekoht regionaalministri tänukirja saanud Valentina ja Sergei Mospani aias. Foto: Viivian Päll

Algaja askeldused

Kätte on jõudnud sügis ning kevadel vastu võetud pakkumisest saab peagi täis kuus kuud ja jagan natuke oma mõtteid.

Ann Leon

Sonda päevakeskuse töötaja

Nagu iga algusega, läheb veidi aega enda jaoks õige rütmi leidmisega. Rahulikult hakkavad asjad paika loksuma ja täitsa tore on see päevakeskuse töötaja amet. Alati on hea meel, kui saab meie eakatele abiks olla erinevate tegemistega.

Peale rahulikult möödunud suve läks tegutsemiseks eakate päeva ettevalmistustega, mis toimus seekord Sonda rahvamajas. Suure töö tegi ära meie ülitubli ning usin kultuurikorraldaja Karmen, kelle kõrvalt on nii mõndagi õppida ja loodetavasti olen ka üht-teist vaja-likku juba talletanud. Kuuldu põhjal jäädi peoga väga rahule, millest on ainult suur rõõm!

Samuti soovin öelda aitäh ootamatult kätte antud tänukirja eest, mis edaspidi annab jõudu ning julgust seda tööd veel paremini teha.

Suur pidu peetud ja nüüd panime käima vestlusringi „Keeletrenn eakatele“, kus igakuistel kokkusaamistel arutame päevakajalisi küsimusi, meenutame möödunud aegu ja viskame nalja. Samuti peame plaane ühisteks väljas käimisteks ning kohapeal tegutsemiseks.

Eakatega töö on mitmekülgne ning nende jagatud elutarkust tasub kuulata ja sellest õppust võtta. Võtkem kõik aega ühisteks koosolemisteks, sest kunagi ei tea, mis homme toob.

Soovin ilusat värvilist sügist kõigile!

Foto: Viivian Päll

Aita lapsed

Oligi kätte jõudnud see kauaoodatud 30. september. Hommik oli pilvine, kuid lõunaks pilved hajusid ja päike tuli välja. Otsekohe avanesid Everesti hosteli uksed ja minu esimesed päikesekiired astusid sisse. Nii nimetati meie lasteaiarühma Päikesekiired. Küll oli palju kallistusi ja rõõmu! Polnud me ju kohtunud üle viie-

kümne aasta. Mängisime, laulsime justkui siis, kui nad olid väikesed. Vestlusringis sain teada, kus nad elavad ja kelleks on sirgunud. Kõik nad on kokkuhoidvad pereinimesed – tublid emad, isad, vanemad ja vanaisad.

Kell ei tahtnud seista meie jaoks, mis tuletas meelde, et on aeg lahkuda. Pika autorongina

sõitsime läbi oma kodulinna Kiviõli, peatudes oma endise lasteaia Päikene hoovis, kus meenutasime meie mängumaad ja liivakasti.

Aitäh oma kasvandike vanematele, kes olid alati oma nõu ja jõuga mulle suureks toeks.

Kasvataja Aita

Lügänuuse valla aukodanik, endine lasteaia Päikene kasvataja ja kauaaegne lasteaiad Kannike juhataja, Aita Talts korraldas 30. septembril 2023 kohtumise oma esimeste kasvandikega lasteaiarühmast Päikesekiired (LVL). Foto: Viivian Päll

Pildil vasakult Ida päästekomando juht Ailar Holzmann, Lügänu se vallavanem Marja-Liisa Veiser ja Kiviõli päästekomando pealik Andres Tartu koos Nubluga. Fotod: Lügänu se vallavalitsus

Lügänu se Kultuurikeskuse hooaeg on alanud

Im läheb külmemaks aga Lügänu se Kultuurikeskuse rahvamajades soojemaks, sisuliste tegevuste aktiivsuse tõttu. Oktoobris pakkusime Kiviõli rahvamas soovijatele teatrielamusi, 1. oktoobril oli võimalus nautida rahvakollektiivi Teatri Koda etendust „Juubel“ ja 11. oktoobril oli meil külas Komöödiateater etendusega „Doktor, appi!“. Jätkastes tava saab 3. novembril nautida etendust „Naised“ Idee Teater Tartust ning 15. novembril etendust Anne Paluver „Ikka veel 27“.

Oktoobrist alustasid Lügänu se Kultuurikeskuse huviringid oma tööd, kuu kolmandal nädalal tähistasime üle-eestilist rahvamajade nädalat. Seoses sellega toimusid Lügänu se vallas 16. – 22. oktoobril huviringide avatud tunnid. Kõikidel soovijatel oli võimalus tulla vaatama, millega

huviringides tegeletakse. Väga meeldiv, et kollektiivid said taas kokku ja jätkavad oma tegevust. Tore, et rahvamajades on võimalus tegeleda nii näitlemise, laulmise, tantsimise kui ka erinevate treeningutega. Loodame, et kollektiivide tegevuse tulemusi saame nautida järgneva hooaja jooksul erinevatel sündmustel. Soovime juhendajatele ja kollektiividele edu, loovust, jaksu ja palju toremaid hetki.

Lügänu se Kultuurikeskuse rahvamajade huviringide ajakava leiata Lügänu se valla kodulehelt ja Lügänu se Kultuurikeskuse Facebooki lehelt, kust saab jälgida ka kõikide sündmuste ajakava ja muud jooksvat infot.

Lügänu se Kultuurikeskuse meeskond

Kiviõli päästekomando 93

23. septembril toimus Kiviõli päästekomando 93. sünnipäeva puhul uues majas avatud uste päev. Lahtiste uste päeva raames said kõik soovijad uut hoonet ka seestpoolt oma silmaga uudistada.

Vallavanem Marja-Liisa Veiser andis komandopealik Andres Tartule üle tänukirja eduka koostöö ja hindamatu panuse eest kogukonna turvalisuse hoidmisel. Lisaks sai komando tubli meeskond vallavalitsuse poolt kingituseks teemakohase maitsva tordi ja natuke rohelist maja kaunistama.

Oli huvitav ja tore päev!

LVL

Aastapäeva reis Rootsi kuningriiki

Kõik sai alguse sellest, kui eelmisel aastal avaldasid Maidla päevakeskuse naised soovi minna Rootsi reisile. Aasta hiljem saigi see teoks. Kogunesime Kiviõli raudteejaama, kust sõitsime rongiga Tallinnasse ning sealt bussiga sadamasse.

Ulvi Uustal
Maidla päevakeskuse töötaja

Seal panime kohvrid pakihoidu ja tutvusime sadama ümbrusega. Kahe terminali vahel on sild, mis just sellel ajal keerati kõrvale purjeka läbi laskmiseks, kui meie sinna sattusime.

Lõpuks oli aeg laeva peale minna. Paljude jaoks oli see esimene kord, mis tegi kogu elamuse nende jaoks veel huvitavamaks. Stockholmis võtsime bussiekskursiooni, et saada parem ülevaade linnast. Hiljem jalutasime vanalinnas, peale mida külastasime kuningalossi. Paitasime pisekese poisi kuju pead, et kindlustada kunagi Stockholmi naasmine ning läbisime linna kõige kitsama tänava.

Laeva peale tagasi läksime linnaliini bussiga, mis viis meid otse sadama ukse ette. Laeval said naised nautida sõubaaris etteasteid, šopata ja restoranis einestada. Muidugi ei puudunud ka pidu kajutis.

Rongiga kodu poole sõites tunti juba huvi, millal uuesti Rootsi sõidame. Võime öelda, et reis õnnestus ning paneme kindlasti uue reisi juba järgmise aasta plaani.

Foto: Maidla päevakeskus

Huviringid 2023/2024 hooajal

MAIDLA RAHVAMAJA

Zumba
Kolmapäev 19.00–20.00
Juhendaja Gerly Kiivet, tel 5331 1341,
Facebooki grupp Maidla Zumba

Naisrahvatantsurühm Omasoodu
Teisipäev 19.00–21.00
Juhendaja Maris Kriisa, tel 5340 7045

Memmede ansambel Rukkilill
Kolmapäev 11.30–13.00
Juhendaja Tiit Aruvee, tel 515 6472

Segarühm Lampjalakesed
Pühapäev 18.00–20.00
Juhendaja Merike Hobolainen,
tel 514 3951

Line-tants Tuulest Viidud (edasi-jõudnutele)
Teisipäev 17.30–19.00,
Neljäpäev 19.00–21.00
Juhendaja Pille Naur, tel 522 9200

Lügänu se rahvamaja
Memmede tantsurühm
Minnid-Mannid
Esmaspäev 11.00–13.00
Juhendaja Helju Veedam, tel 5687 2875

Täiskasvanute jooga
Kolmapäev 19.00–20.30
Juhendaja Külli Kütis, tel 513 1754

Lügänu se Segakoor
Reede 18.30–21.00
Juhendaja Heili Kivi, tel 5335 8832

Lügänu se Naisteklubi
Pühapäev 11.00–13.00 (1x kuus)
Juhendaja Elle Eero, tel 5816 8697

**PÜSSI KULTUURIMAJA
TEGEVUSED TOIMUVAD
KIVIÕLI RAHVAMAJAS**
Loovusring lastele
Esmaspäev 16.00–17.00 (vanusele 5-8, 2x kuus)
Juhendaja Virje Härm, tel 5334 5137

Esteetika ja tantsukool
Teisipäev 19.15–20.15 (vanem aste)
Juhendaja Karolin Möllits,
tel 5805 0722

KIVIÕLI RAHVAMAJA
**Tantsustuudio Isar Dance –
lapsed ja täiskasvanud**
Juhendaja Aljona Zemljak,
tel 5569 1164

ESMASPÄEV
16.00–17.00 lapsed 2 (7–9 a) –
II korrus peeglite saal
17.00–18.00 lapsed 1 (3–6 a) –
II korrus peeglite saal
18.15–19.30 *stretching* (naised) –
valge saal
19.30–21.00 kõhutants (naised) –
II korrus peeglite saal
TEISIPÄEV
16.45–18.15 lapsed 3 (10–16 a) –
II korrus peeglite saal
18.30–20.00 *lady dance* (naised) –
II korrus peeglite saal
KOLMAPÄEV
16.30–18.00 lapsed (10–16 a)
18.30–20.45 *stretching* (naised) –
valge saal

NELJAPÄEV
16.00–17.00 lapsed 2 (7–9 a) –
II korrus peeglite saal
17.00–18.00 lapsed 1 (3–6 a) –
II korrus peeglite saal
18.30–21.00 kõhutants (naised) –
II korrus peeglite saal
REEDE
17.00–18.00 lapsed 1 ja 2
(*stretching* + *acro*) – valge saal
18.00–19.30 lapsed 3
(*stretching* + *acro*) – valge saal
19.30–21.00 kõhutants (naised) –
II korrus peeglite saal
Vokaalstuudio „Otrada“
Esmaspäev, reede 17.00–19.00
II korrus nr 27
Juhendaja Galina Kaurla, tel 5349 1364

Memmede lauluansambel „Elulõng“
Kolmapäev või neljäpäev
10.00 – 12.00 I korrus klaverisaal
Juhendaja Tiit Aruvee, tel 515 6472

**Memmede tantsurühm
„Lõngakera“**
Neljäpäev 10.00–12.00
I korrus tantsusaal
Juhendaja Maris Kriisa, tel 5340 7045

Naisrahvatantsurühm „Tuhkali“
Kolmapäev või neljäpäev
19.00–21.00 I korrus tantsusaal
Juhendaja Helju Veedam,
tel 5687 2875

**Gennadi Butuzovi
nimeline Vene segakoor**
Kolmapäev 17.00–19.30
II korrus tuba nr 39
Pühapäev 11.00 – 13.30
Juhendaja Raissa Višnjova,
tel 5383 4756

Kiviõli Rahvamaja vokaalinstrumentaalansambel (PÕHJATU)
Neljäpäev 18.00–21.00
II korrus tuba nr 27
Juhendaja Mehis Kreisman

Näitering „Otpad“
Pühapäev 12.00–16.00
II korrus tuba nr 28, lava
Juhendaja Natalia Tsikul, tel 5851 9368

Pensionäride klubi „Ajaratas“
I korrus tantsusaal, iga kuu teine
esmaspäev 18.00–21.00
Juhendaja Ülle Tiitsu, tel 5345 5611

Aeroobika
Esmaspäev, kolmapäev, reede kella
18.00–19.00 II korrus peegli saal.
Juhendaja Galina Nikolajeva,
tel 53488298

SONDA RAHVAMAJA
Näitering
Esmaspäev 18.00
Juhendaja Karmen Kõrts,
tel 5566 2809

Naisrahvatantsurühm
Teisipäev 18.30
Juhendaja Riia Tallerman,
tel 5818 8725

Lauluansambel
Kolmapäev 18.00
Juhendaja Maret Salk, tel 515 6472

Jäätmete liigiti kogumine on tähtis kohustus kõigile

Biojätmete sorteerimine on oluline keskkonnasõbralik tegu.

Olga Valiieva
keskkonnanõunik

Igal aastal tekib Eestis 120-130 tonni biojätmeid, millest kõigest 30% läheb ringlusesse ning ülejäänud 70% prügilaske või põletamisele. Samas on biojääde üks lihtsamini ringlusesse suunatav materjal. Kui kogume biojätmed eraldi, on teiste jätmete kvaliteet märgatavalt kõrgem. Pakendi- ja paberikonteinerid jäävad puhtaks ja kogutud materjal saab hõlpsamini ringlusesse võtta. Keegi ei peaks kokku kallatud sodi hiljem üle sortima!

Liigiti kogumine on oluline, sest olmejätmed, mis on sorteeritud, saab uute materjalidena taaskasutusse suunata. Pannes biojätmed segaolmejätmete mahutisse, muudavad need teiste jätmete taaskasutuse raskeks, vahel lausa võimatuks. Sorteerimata segaolmejätmed põhjustavad prügilas nõrgvee teket ja prügilagaasi, eelkõige metaani, millel on oma osa kasvuhooneefekti tekkimises.

BIOLAGUNEVAID JÄÄTMEID TULEB ERALDI KOGUDA

Biojätmete liigiti kogumise kohustus jõustub üle riigi 1. jaanuaril 2024. Hetkel viiakse Lüganeuse Vallavalitsuse poolt läbi

uus korraldatud jäätmeveo riigihange, mille tulemusel viieaastaseks perioodiks valitakse jätmete kogumiseks ja käitlemiseks uus koostööpartner. Peale uue kontsessioonilepingu sõlmimist on Lüganeuse vallas kõik kinnistud peale teiste jäätmeliikide ka biojätmete liigiti kogumisega hõlmatud.

Jäätmevaldajatel on võimalik liigiti kogutud biojätmeid jäätmevedajale üle anda. Biolagunevate jätmete kogumiseks sobivad kuni 240-liitrised konteinerid. Suuremad mahutid pole lubatud biojätmete raskuse tõttu. Majapidamised, kes jätmeid vedajale anda ei soovi, võivad need ka kohapeal kompostida. Biojätmete kompostimine peab toimuma eesmärgil toota mulla rikastamiseks materjali, hõlmates endas auna segamist ja valmiskomposti nõuetekohast kasutamist oma kinnistul.

Siinkohal on oluline märkida, et biojätmete hulka loetakse nii köögi- ja sööklajajätmeid kui aia- ja haljastujätmeid, kusjuures rangemad nõuded kehtivad just köögi- ja sööklajajätmetele. Vastavalt kehtivale Lüganeuse valla jäätmehoolduseeskirjale on hea meeles pidada, et tihe- ja kompaktsed asustusega alal paikneval kinnistul tekkivaid biolagunevaid köögijätmeid võib kohapeal kom-

postida ainult selleks ettenähtud kinnistes kompostimiskastides, kuhu ei pääse ligi linnud ega loomad. Kompostrid võivad olla nii ise tehtud käepäraste vahenditega, kui ka poest ostetud, soojustatud või soojustamata. Biolagunevaid aia- ja haljastujätmeid on võimalik kompostida ka lahtiselt aunas, nendega koos töötlemata taimse päritoluga toidujätmeid (puu- ja köögiviljad). Kompostimisnõud ja -aunad peaksid paiknema naaber-kinnistust vähemalt 3 meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti.

MIDA TÄPSEMALT VÕIB PANNA BIOJÄÄTMEDE MAHUTISSE? TOHIB PANNA:

- Puu- ja köögiviljad ning nende koorimisjäägid,
- pagaritooted (leib, sai jmt),
- liha- ja kalajätmed,
- kohvi- ja teepuru koos paberfiltriga,
- pabermassist munakarbid, majapidamispaber ja pabersalvrätid,
- toataimed (sh muld ja lõikelilled).

EI TOHI PANNA:

- toiduõli,
- piima, hapupiima, suppi, kastmeid ja muid vedelaid toite ja toi-

duaineid

- suuri konte,
- kilet, metalli, klaasi,
- nahka ja kummi,
- tuhka, kassiliiva
- suitsukonisid,
- pakendeid,
- vahatatud ja kiletatud pappi,
- tolmuimejakotid,
- kasutatud ühekordsed toidunõud,
- muid bioloogiliselt mittelagunevaid jätmeid,
- ohtlikke jätmeid.

Siinkohal vajab mainimist ka see asjaolu, et kui biojätmete kogumismahutisse on vedelike panemine keelatud, siis konteineri kasutajatele soovitaks suppi kurnata ja vedelik kanalisatsiooni suunata ning paks biojätmete konteinerisse. Kui inimesel on aga oma komposter, siis supi võib sinna panna koos vedelikuga (kinnisesse kompostrisse on tihti vaja vett lisada). Piimaga on sama lugu – kui oma komposter, võib sinna panna, aga soovitaks kohe komposti sisse segada, konteinerisse ei tohi vedelikke panna, pigem kanalisatsiooni valada (välja arvatud õlijäägid).

Samuti on väga tähtis biojätmeid õigel ajal üle anda – soojal hooajal peab konteineri tühjendus toimuma mitte harvemini kui kord

kahe nädala tagant. On mõistlik biojätmete konteiner pooltühjaks hoida: suuremas konteineris saavad biojätmed rohkem õhku, kasulikud mikroorganismid tulevad oma tööga paremini toime ning jätmed ei hakka nii kergesti haisema. Kui konteiner saab väga täis, jääb õhku vähemaks ning seetõttu hakkavad biojätmed ka kiiremini haisema.

MIS SAAB KUI BIOJÄÄTMEDE SEES ON KILEKOTT?

Plastkottide mure on selles, et mehaanilise töötlemise käigus võivad tekkida mikroplastide tükid, mida ei õnnestu kompostmullast kätte saada. Näiteks kui biojätmetest toota mulda ja sinna sisse tekivad mikroplastide tükid, siis paraku võivad need sattuda pinnasesse ja seal edasi toiduahelasse. Seega on parim kallata biojätmed lahtiselt biokonteinerisse (juhul, kui konteiner on kotiga vooderdatud) või kasutada biolagunevaid (näiteks paberist) kotte, mis komposteeruvad lõpuni ega jäta loodusesse kahjulikke jääkaineid.

MIS ON KOMPOSTIMINE?

Selleks, et kompostimise protsess toimuda saaks, vajab süsinikku, lämmastikku, vett ja õhku.

Kõige parem kompostisegu on selline, kus on enam-vähem pooleks rohelist lehematerjali (kartulikoored, värskest niidetud muru ja toidujätmeid) ning kiulist puitunud materjali (näiteks kuivanud lehed, oksaraod, majapidamispaber, saepuru). Kompostides tuleb jälgida, et segamini oleks nii toidujätmeid kui aiajätmeid, sest siis tõuseb kompostis temperatuur ja kompostimise protsess saab toimuda. Ideaalis tuleks kompost laduda kihiti. Liiga tihe või liiga märg kompost hakkab mädanema. Ära ei saa unustada, et kompostis toimub lagunemise protsess tänu selles elavatele mikroorganismidele. Nende elutegevuse põhivajadusteks on aga vaja õhku, niiskust ja toitaineid.

Kompostimine on üks lihtsamaid viise, kuidas hoida keskkond puhtana ning vähendada enda perekonna poolt tekitatavat prügi isegi lausa poole võrra. Internetis on ka hulgaliselt õppevideoid ja -juhendeid, millest alustada, millist kompostimist või kompostit eelistada, kuidas kompostimisel viga vältida. Leheküljel www.kompostiljon.ee on kogutud kokku häid näpunäiteid ja soovitusi, kuidas õigesti kompostida.

Tänavune kaugküttehooaeg algab mullusest ligi kolmandiku võrra madalamate hindadega

Suuresti tänu hakkepuidu hinnalangusele saab energiaettevõtte Adven kõigis kaugküttepiirkondades pakkuda tänavuse küttehooaja alguses keskmiselt ligikaudu kolmandiku võrra madalamaid hindu kui möödunud sügisel. Püsi linna soojuse hinnad on võrreldes aastataguse hinnatasemega 35% madalamad.

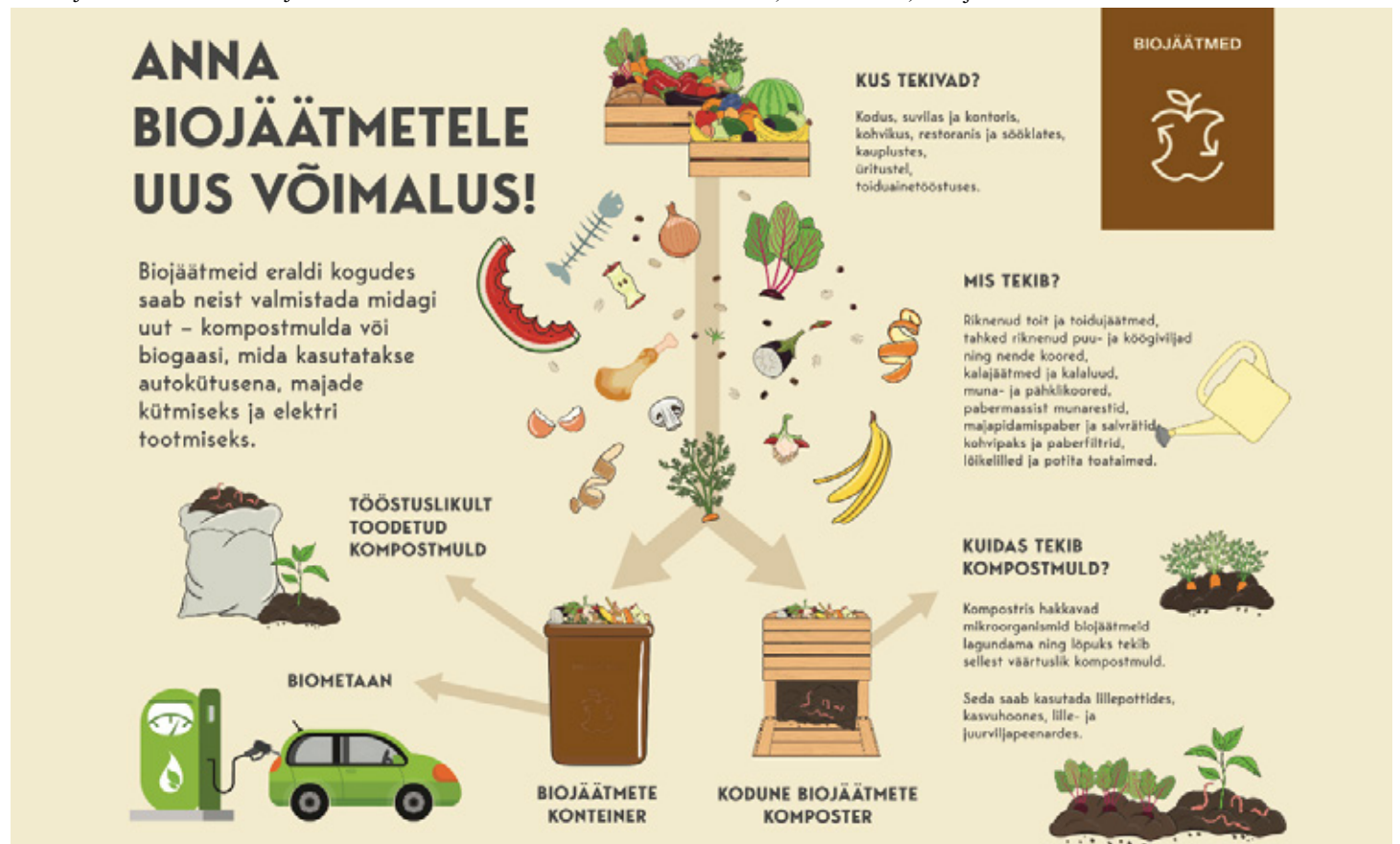
„Eelmise kütteperioodi kõrged hinnad tõid hakkepuiduturule kõvasti pakkumist juurde. Talv osutus aga prognoositust soojemaks, varutud toorainet jäi müüjatel üle ja see võimaldas nüüd möödunud hooajast märgatavalt soodsamaid hakkepuidu tarnelepinguid saada. Mõistagi ei ole pilt ka kütteperioodi lõpuni selge, hinnad võivad vastavalt turuolukorrale muutuda,“ kommenteerib olukorda turul Adven Baltikumi ärijuht Juhan Aguraiuja.

Adveni võrkudes kasutatakse põhikütusena hakkepuitu keskmiselt 85% ning reservkütust 15% ulatuses. See, kui palju reservkütust ehk eelkõige maagaasi on vaja, sõltub konkreetse piirkonna tarbimisest, katlamajast ja ka talvistest temperatuuridest.

Müügihinda arvestatakse igakuiselt vastavalt tegelikele kuludele. Piirhind on Konkurentsiameti poolt lubatud maksimaalne hind, kuid see ei võrdu automaatselt müügihinnaga. Järgime alati põhimõtet, et kui meie muutuvkulud vähenevad, milleks on eelkõige kütused ja elekter, siis korrigime alla poole ka kaugkütte müügihinda. Peame läbi paistvust oma tegevuses, sealhulgas hinnakujunduses väga oluliseks. Lisaks kontrollib Konkurentsiamet seda, et hind vastaks vaid põhjendatud kuludele.

Klientide arvult Eesti suuremate kaugkütteettevõtete hulka kuuluv Adven pakub toasooja 16-s vörgupiirkonnas üle Eesti.

Adven Eesti AS

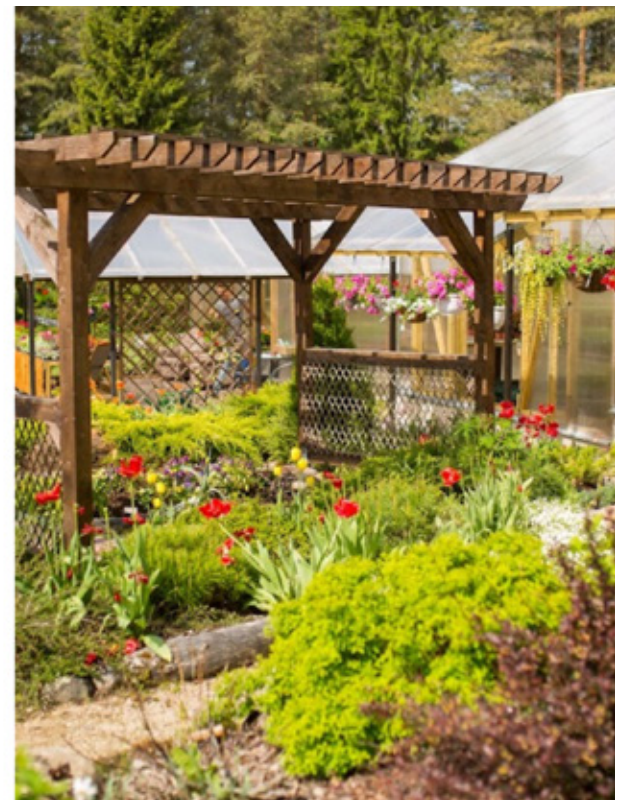

HEA ETTEVÕTJA JA MTÜ, KES TEGELEB ÄRITEGEVUSEGA. OOTAME SIND LEADER PROGRAMMI KOOLITUSPÄEVALE ULVI MÕISA 23.11.23

- TÄISPIKAL KOOLITUSPÄEVAL KUULED
- UUE LEADER PERIOODI NÕUDED TAOTLEJALE
- MTÜ VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU STRATEEGIA
- MEED 1. ETTEVÕTLUS
- VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU NÕUTUD DOKUMENTIDE TUTVUSTUS
- HINDAJA OOTUSED PROJEKTILE JA ÄRIPLAANILE
- ÄRIPLAANI KOOSTAMISE ALUSED (VIKO VORM)
- FINANTSPROGNOOSI TÄITMINE (VIKO VORM)
- TÖÖ GRUPPIDES JA ARUTELU

TÄPSEM INFO JA REGISTREERIMINE WWW.VIKO.EE
KOOLITUSE VIIB LÄBI MTÜ VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU
KOOSTÖÖS TERRABI OÜ-GA.

Spordipäev läks korda

Laupäeval, 30. septembril toimus Kiviõli Arenal kogu pere spordipäev, eesmärgiks edendada liikumist ning tervislikku eluviisi.

Staadionile oli kokku tulnud peaaegu 100 inimest. Hoolimata muutlikust ilmast, olid aktiivsed liikumishuvilised valmis end proovile panema neljal erineval spordialal: 100m ja 400m jooks,

kaugushüppe ja kuulitõuge. Spordisündmuse avas vallavolikogu esimees Dmitri Dmitrijev. Sõna võttis vallavanem Marja-Liisa Veiser. Päeva aitasid läbi viia vabatahtlike tiim ning kohtunik Ta-

nel Laudma. Lisaks sportimisele oli võimalik Nubluga pilti teha ning lapsed said soovi korral lasta näomaalinguid joonistada. Paralleelselt toimus 11-aastaste A-tasandi jalgpallivõistlus, kus

meie tublid poisid saavutasid võidu Tallinna meeskonna üle skooriga 3:0. Palju õnne! Aitäh kõigile, kes kohale tulid ja võistlustest osa võtsid!

LVL

Uudised spordiklubist Idablokk

Spordiklubi Idablokk noored sportlased osalesid Leedus võistlustel Vilnius Cup 2023. Tulemused olid märkimisväärsed ning koju toodi 2 kuldmedalit, 7 hõbemedalit ja 7 pronksmedalit.

Osalesid ka Lätis Riga Open G1 võistlusel, kus saavutasid suurepäraseid tulemusi.

Kuldmedali tõid koju: Nikas Kardava, Marissa Mirontsik, Stefani Nikolajeva, Cristofer Salmus ja Valeriia Vysoka.

LVL

Vilnius Cup. Fotod: SK Idablokk

Riga Open G1.

Poksiuudised

Vladimir Tšurkin
Kiviõli poksiklubi treener

7.-12. augustil toimus Tartu linnas rahvusvaheline poks treeningkogu, millest võtsid osa ka meie sportlased. Kiviõli klubist osalesid Mark Kozlov ja Bogdan Vishnevski. Enne treeningkogumist sai palju tööd tehtud, alles pärast seda anti meie poistele osalemisluba. Meie võitlejatel oli kasulik end nii kõrgel tasemel jälgida, hinnata ja proovile panna. Järgmisel aastal liiguvad Kiviõli võitlejad kuni 15-aastaste vanuseklassi ja osalevad Eesti meistrivõistlustel. Treeninglaagris osalesid võistlejad ka järgmisel aastal, kuidas töötavad Eesti, Soome, Rootsi,

Foto: poksiklubi

Läti võistkonnad ning näha palju tugevaid poksijaid. 24.-30. septembril toimus Lätis Klapkalnciemsis spordibaasis rahvusvaheline poksispordilaager. Treeninglaagris osalesid võistkonnad Lätist, Eestist, Belgiast, Soomest, Leedust ja Ukrainast.

Kiviõli poksiklubist võttis osa Tatjana Vinogradova. Põhirõhk pandi võitlejate tehnilisele ja taktikalisele tööle. Kõik võitlejad said tohutu kogemuse tänu suurele hulga sparringupartneritele. Treeninglaagri lõpus peeti Jurmala rahvusvaheline turniir,

millest võttis osa meie võitleja Kiviõlist Tatjana Vinogradova. Viimases võitluses kohtus ta Belgia poksijaga. Tatjana mängis kolme vooru jooksul mänguliselt üle ja võitis teenitult esikoha. Tatjana, oled tubli!

Jalgpall Kiviõli uuel staadionil

29.10.2023 kell 12.30 ESILIIGA. IDA-VIRUMAA FC ALLIANCE – Tallinna JK Legion
02.11.2023 kell 19.00 ESILIIGA. IDA-VIRUMAA FC ALLIANCE – FC Elva

Teade Kiviõli piirkonna bussiliikluse muudatustest

Alates 01.11.2023 on osalised muudatused Kiviõli piirkonna bussiliinide nr 90B, 90C, 95, 95A ja 95B sõiduplaanides.

* Liinil nr 90B on väljumine Keskusest E-R kell 20.10 Savala suunal nihutatud 10 minutit varasemaks, uus väljumine kell 20.00. Kõik järgnevad peatused läbitakse 10 minutit varem.

* Liinil nr 90C on väljumine Savalast E-R kell 16.35 nihutatud 5 minutit varasemaks, uus väljumise aeg kell 16.30, Keskusest kell 16.40. Kõik järgnevad peatused läbitakse 5 minutit varem.

Reisijate vähesuse tõttu on liinide nr 95, 95A ja 95B osad väljumised muudetud nõudeliinideks ja ettetellimisega:

* Liini nr 95 väljumist L,P kell 17.30 teenindatakse ainult ettetellimisel. Sõidusoojust teatada reisi päeval kella 8.00-st kuni 13.00-ni telefonil 5442 0517.

* Liini nr 95A väljumisel E-R kell 17.40 teenindatakse ARUVÄLJA, KULJA, SOONURME, MEHIDE, OANDU, SOOLEPI, REBU KESKUS, SAULI, METSAVAHI, RÄÄSA, KULDNOKA, ARUKÜLA ja UNIKÜLA peatusi nõudmisel. Sõidusoojust nõudepeatusesse teavitada bussijuhti sisenemisel. Pealetuleku soovi korral nõudepeatusest teatada reisi päeval kella 8.00-st kuni kella 13.00-ni telefonil 5442 0517.

* Liini nr 95B väljumisel L,P kell 15:25 teenindatakse ARUVÄLJA, KULJA, SOONURME, MEHIDE, OANDU, SOOLEPI, REBU KESKUS, SAULI, METSAVAHI, RÄÄSA, KULDNOKA, ARUKÜLA ja UNIKÜLA peatusi nõudmisel. Sõidusoojust nõudepeatusesse teavitada bussijuhti sisenemisel. Pealetuleku soovi korral nõudepeatusest teatada reisi päeval kella 8:00-st kuni kella 13:00-ni telefonil 5442 0517.

Kõik maakonnaliinide sõiduplaanid: www.peatus.ee ja www.ivytk.ee/soiduplaanid/

MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus
e-post: info@ivytk.ee

Hea Lüganuse valla rahvas!

Vaatame korra oma kodukandi XVIII sajandi lõppu, mil mitte ainult Lüganuse kirikuelus vaid kultuuriloos üldiselt, jõudis kätte uus ajastu. See on seotud Otto Wilhelm Masingu saabumisega Lüganusele.

Nii Eesti- kui Liivimaa kiriku-, kultuuri- ja hariduselus enam kui 40 aasta jooksul keskset rolli mänginud Otto Wilhelm Masing (1763-1832) sündis 8. novembril 1763 Peipsi-äärses Lohusuu kalurikül- las. Peale õpinguid, 1786. aastal, naastes tagasi Eestisse, sai tema esimeseks töökohaks Püssi mõisa koduõpetaja. Aasta hiljem, pastor Salomoni igaviku teele minemist, sai Masingust üks kolmest õpetaja- kandidaadist, 3. mail 1788 langes liisk just tema kasuks ning sama aasta 16. juulil seati ta Lüganusel ametisse. Nii algas 24-aastase Otto Wilhelm Masingu, Lüganuse koguduse ja terve Virumaa esimese eestlasest (või siis pooleeestlasest) õpetaja vaimulikute, mis jätkus hiljem Viru-Nigulas (1795-1815) ja seejärel kuni surmani Tartumaal Äksis (1815-1832).

Tähistamaks O.W. Masingu 260. sünniaastapäeva, püstitame pal- jude inimeste ja ettevõtete kaasabil mälestusmärgi suurmehe auks Lüganuse kiriku mäenõlvale, kirikaia serva. Mälestusmärgi pidulik avamine toimub 08.11.2023, tema sünniaastapäeval kl 14. Olete lah- kesti oodatud osalema ja seda sündmust jäädvustama.

Ulvar Kullerkupp
Lüganuse kiriku õpetaja

Lingid on aktiivsed!
Ajalehte internetist lugedes klikka tekstis oleval lingil ja jõuad kiirelt vajaliku infoni.

25. NOVEMBRIL 2023
KELL 20.00 - 24.00
PEOÕHTU
ANSAMBLIGA PÕHJATU
MAIDLA RAHVAMAJAS

KADRI PÄEVA PUHUL
RIIETUMISKOOD - "VALGE"
VÕTA KAASA HEA JA PAREM!

KOHTADE ARV PIIRATUD!
PIDU ON TASUTA!

LAUDADE BRONEERIMINE
 KOHUSTUSLIK:
 kultuurikeskus@lyganuse.ee
 53345137

31. OKTOOBER 2023
KELL 17.00 - 19.00
NOORTE
KOSTÜÜMISÕU

HALLOWEEN
SONDA
RAHVAMAJAS

INFO: karmen.korts@lyganuse.ee

*Õnnitleme noorimat
 vallakodanikku ja tema vanemaid!*

Nafanail Georgy Dmitrijev
 sündinud 14.10.2023

LÜGANUSE vallaleht

Väljaandja
 Lüganuse Vallavalitsus
 Keskpuistee 20, Kiviõli linn,
 Lüganuse vald

Kujundus
 MK Meedia OÜ
 info@mkmeedia.ee

Toimetaja
 Viivian Päll
 Tel 512 4398,
 viivian.pall@lyganuse.ee

Trükk
 Printall AS
 printall@printall.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
 selguse huvides toimetada ning lühendada.

Ajalehte saab lugeda
www.lyganuse.ee/lyganuse-vallaleht

ANNE PALUVER
ikka veel 27!

Kahes vaatuses Autor: Toomas Kall
 Lavastaja: Henrik Normann

KOMÖÖDIATEATER 50 38 045

Kiviõli Rahvamajas
15. novembril
kell 19.00

Piletid müügil Piletilevis ja kohapeal.
 Täispilet 22 eurot, õpilane, tudeng,
 pensionär 20 eurot

RÜÜT
 "KIRJUKÜÜT" ESITLUSTUUR

Lüganuse Rahvamajas
7. novembril kell 19.00

*Õnnitleme oktoobrikuu
 juubilarid ja sünnipäevalapsi!*

99
 Olga Lvova

96
 Ella Haav

95
 Hilda Maaslepp

94
 Zoya Chernaya
 Koidula Kivisilla

93
 Rosviita Pöld

91
 Helgi Vinni

90
 Heino Innos

85
 Hilja Lebreht

Inna Kangas
 Lea Veskus
 Aino Kairo
 Õie Avila
 Agripina Tereshchenko
 Milvi Järvi

80
 Helve Lahtmaa
 Merike Ojala
 Aet Linroos

75
 Andrei Saia
 Svetlana Bolohova
 Jevgenia Boiko
 Svjatoslav Bezzaborkin
 Olga Shustova
 Ivan Kozolupov
 Boriss Molokov
 Luule Tiinast
 Jüri Ivanov

Lüganuse vallalehes õnnitletakse väärikasse ikka jõudnud
 vallakodanikke (75, 80, 85, alates 90. aastast). Palume
 neil, kes ei soovi vallalehe kaudu õnnitlusi saada, anda sel-
 lest teada telefonil 332 5840, 512 4398 või e-posti teel
 viivian.pall@lyganuse.ee.

3. novembril
2023
kell 19.00

Kiviõli
Rahvamajas

NAISED
Mika Myllyaho

näidendi
 "Kaos"
 põhjal

Esitleb
 MTÜ Teater IDEE
 Tartust

Etendus on
 vene keeles

Pilet 8€

KULTUURIKALENDER

31. oktoobril väljasõit Vene Teatrisse.

31. oktoobril Sonda rahvamajas algusega kell 17.00 kuni 19.00
 HALLOWEEN „Noorte kostüümishow!“

3. novembril kell 19.00 Kiviõli rahvamajas
 MTÜ Teatri IDEE etendus „Naised“. Piletid 8€ kohapeal.

7. novembril kell 19.00 Lüganuse rahvamajas
 ansambel RÜÜT plaadi KIRIRÜÜT esitluskontsert.
 PILETID MÜÜGIL Piletikeskuses 8*/12 € ja kohapeal 12*/15 €.
 *soodustus kehtib pensionäridele, (üli-)õpilasele.

8. novembril kell 14.00 O.W. Masingu ausamba avamine Lüganuse
 kiriku mäel.

13. novembril kell 17.00 pensionäride klubi Ajaratas peoõhtu Kiviõli
 rahvamajas.

15. novembril kell 19.00 Kiviõli rahvamajas
 Komöödiateatri etendus „Anne Paluver ikka veel 27“.
 PILETID MÜÜGIL Piletilevis ja kohapeal.
 Täispilet 22 €/ õpilane / tudeng / pensionär 20 €.

24. novembril kell 10.00 kadripäev Sonda rahvamajas.

25. novembril kell 20.00 peoõhtu ansambli Põhjatü Maidla
 rahvamajas.

KIRIKUKALENDER

EELK LÜGANUSE RISTIJA JOHANNENE KOGUDUS

5. novembril kell 11.00, Lüganuse kirikus
 23. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus.

12. novembril kell 11.00, Lüganuse kirikus
 24. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus
 Isadepäev.

19. novembril kell 11.00, Lüganuse kirikus
 Valvamispuhapäev. Kirikuaasta eelviimase
 puhapäeva jumalateenistus.

26. novembril kell 11.00, Lüganuse kirikus
 Igavikupühapäev. Kuningas Kristuse püha.

Koguduse kantselei avatud:
 Esmaspäeval 10.00-14.00.
 Neljapäeval 16.00-18.00.
 Pühapäeval üks tund enne ja
 pärast teenistust.
 Muul ajal kokkuleppel telefonidel
 +372 337 4249,
 +372 502 6774.

MÄLESTAME LAHKUNUD VALLAEELANIKKE

Juri Spirin	28.02.1957–22.09.2023
Raissa Jefimova	09.01.1938–26.09.2023
Eduard Veskus	01.09.1983–03.10.2023
Leida Lutsula	26.10.1945–05.10.2023
Ants Oja	13.02.1948–08.10.2023
Aida Serjogina	24.01.1949–10.10.2023
Aivar Vaas	22.09.1970–14.10.2023
Milvi Keba	07.01.1940–20.10.2023